

Potentiaali-hankkeen kysely opetus- ja ohjaustyötä tekeville

Tällä kyselyllä kartoitamme, mitä opinto-ohjaajat, opettajat ja muut ohjaustyötä tekevät tietävät sukupuoli- ja kulttuuritietoisesta ohjauksesta, miten he sitä toteuttavat omassa työssään ja mihin he tarvitsisivat tukea. Käytämme tuloksia sukupuoli- ja kulttuuritietoisesta ohjauksen koulutuksen suunnittelussa.

Kyselyyn vastataan anonymisti, joten yksittäisiä vastaajia tai organisaatioita ei voida tunnistaa aineistosta. Kyselyyn vastaaminen vie aikaa noin 10-20 minuuttia ja vastaamisaikaa on perjantaihin 15.5.2020 asti. Voit halutessasi tallentaa vastauksesi ja jatkaa vastaamista myöhemmin.

Kysely koostuu kolmesta osiosta:

1. Vastaajan taustatiedot
2. Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskevat ohjeistukset ja niiden käyttö opetus ja -ohjaustilanteissa
3. Yksilöön ja yhteiskuntaan liittyvät teemat, jotka voivat nousta esiin opetus- ja ohjaustilanteissa.

Vastaustesi käsittely

Kyselyaineistoa käsittelevät Potentiaali-hankkeen tutkijat ja vain tutkimustarkoituksessa. Tutkittavien niin luvatta valmis anonymisoitu aineisto luovutetaan Yhteiskuntatieteelliseen tietoarkistoon ja muiden tutkijoiden käyttöön. Selvityksen tarkemman tietosuojaselosteen ja aineistonhallintasuunnitelman voit lukea täältä: [linkki tietosuojaselosteeseen](#).

Kyselyn lopussa kysytään halukkuuttasi osallistua tutkimushaastatteluun, jossa syvennyttään kyselyn teemoihin. Yhteystietojasi ei voida yhdistää antamiisi vastauksiin.

Lämmin kiitos vastauksistasi!

Jos sinulla on kysyttävää tästä kyselystä tai siihen liittyvästä tutkimuksesta, ota yhteyttä Potentiaali-hankkeeseen:

Jukka-Pekka Jänkälä

Tutkija

Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus sr

jukka-pekka.jankala@otus.fi

050 368 1952

Anne Nieminen

Potentiaali-hankkeen koordinaattori

Turun yliopiston Tulevaisuuden tutkimuskeskus

anniem@utu.fi

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

Potentiaali-hanke

Potentiaali-hankkeessa kehitetään sukupuoli- ja kulttuuritietoisien ohjauksen toimintamallia ja työvälineitä opetus- ja ohjaushenkilöstölle ja kytketään ne osaksi uraohjausta. Hanketta koordinoi Turun yliopiston Tulevaisuuden tutkimuskeskus. Muut toteuttajat ovat Nuorisotutkimusseura ja Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus sr sekä Hämeen, Jyväskylän ja Oulun ammattikorkeakoulut. Potentiaali - Stereotyyppioita purkavan ohjauksen kehittämishanke (S21690) toteutetaan 1.4.2019-31.12.2021 välisenä aikana. Hanketta osarahoittaa Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö Euroopan sosiaalirahaston ohjelmasta Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020.

www.potentiaalihanke.fi

1. Aloita kysely merkitsemällä, että olet ymmärtänyt tämän sivun tekstin. *

- Olen lukenut ja ymmärtänyt ylläolevan tekstin ja suostun tutkimukseen.

Osio 1

Kysymme ensin taustatietoja sinusta, työpaikastasi ja koulutustaustastasi. Antamiasi tietoja käytetään tulosten analysoinnin tukena. Annettuja tietoja ei yhdistellä ja raportoida siten, että yksittäiset henkilöt olisivat epäsuorasti tunnistettavissa.

Tämän jälkeen esitämme kysymyksiä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusteemojen näkymisestä työpaikkasi käytännöissä ja tiedustelemme, minkälaista tukea tai välineitä toivoisit työsi tueksi.

2. Sukupuolesi

- Nainen
- Mies
- Muu
- En halua kertoa

3. Kuulutko johonkin vähemmistöryhmään?

Voit halutessasi tarkentaa vastaustasi.

- Kyllä
- En
- En halua kertoa

En osaa sanoa

4. Missä opetus- tai ohjausalan tehtävissä toimit? *

Opettaja

Opinto-ohjaaja

Uraohjaaja

Muu ohjaaja, mikä?

Kouluttaja opettaja-, erityisopettaja- tai opinto-ohjaajakoulutuksessa

Muu, mikä?

5. Kuinka monta vuotta olet työskennellyt opetus- ja ohjaustehtävissä? *

0–3 vuotta

4–10 vuotta

11–20 vuotta

21–30 vuotta

Yli 30 vuotta

6. Onko sinulla opetus- tai ohjausalan koulutus, mikä? *

Opettajan pätevyys

Opinto-ohjaajan pätevyys

Uraohjauksen erikoistumiskoulutus

Muu ohjausalan koulutus, mikä?

Ei ole

7. Työpaikkasi *

Yläkoulu

Ammatillinen oppilaitos

Lukio

- Ammattikorkeakoulu
- Yliopisto
- Ohjaamo
- TE-toimisto
- Muu kunnan/kaupungin nuorisopalvelu (esim. etsivä nuorisotyö, työpajatoiminta)
- Ohjauspalveluita tarjoava järjestö tai yhdistys
- Ohjauspalveluita tarjoava yritys tai ammatinharjoittaja
- Muu, mikä?

8. Työpaikan sijainti

- Uusimaa
- Varsinais-Suomi
- Satakunta
- Kanta-Häme
- Pirkanmaa
- Päijät-Häme
- Kymenlaakso
- Etelä-Karjala
- Etelä-Savo
- Pohjois-Savo
- Pohjois-Karjala
- Keski-Suomi
- Etelä-Pohjanmaa
- Pohjanmaa
- Keski-Pohjanmaa
- Pohjois-Pohjanmaa
- Kainuu
- Lappi
- Ahvenanmaa

9. Mikä on oma koulutustaustasi mahdollisten pedagogisten opintojen lisäksi?

- Kasvatusalat
- Humanistiset ja taidealat
- Yhteiskunnalliset alat
- Kauppa, hallinto ja oikeustieteet
- Luonnontieteet
- Tietojenkäsittely ja tietoliikenne (ICT)
- Tekniikan alat
- Maa- ja metsätalousalat
- Terveys- ja hyvinvointialat
- Palvelualat
- Muu, mikä?

10. Millä koulutusallalla oppilaasi tai opiskelijasi pääsääntöisesti opiskelevat?

- Yleissivistävä koulutus (perusopetus, perusopetuksen lisäopetus tai lukio)
- Valmentava koulutus (esim. VALMA tai TELMA)
- Kasvatusalat
- Humanistiset ja taidealat
- Yhteiskunnalliset alat
- Kauppa, hallinto ja oikeustieteet
- Luonnontieteet
- Tietojenkäsittely ja tietoliikenne (ICT)
- Tekniikan alat
- Maa- ja metsätalousalat
- Terveys- ja hyvinvointialat
- Palvelualat
- Muu, mikä?
- Kysymys ei koske minua

Osio 2

Seuraavat kysymykset liittyvät tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskeviin ohjeistuksiin ja niiden käyttöön opetus- ja ohjaustilanteissa. Taustakysymyksinä pyydämme sinua arvioimaan sitä, kuinka hyvin tunnet tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskevia lakeja ja suunnitteluvuorollisuutta.

Tasa-arvolaki (915/2016) kieltää syrjinnän sukupuolen, sukupuoli-identiteetin ja sukupuolen ilmaisun perusteella.

11. Tunnetko tasa-arvolain?

- Tunnen hyvin lain sisällön
- Tunnen lain sisällön jossain määrin
- Olen kuullut siitä, mutta en tunne sen sisältöä
- Se on minulle täysin vieras

Yhdenvertaisuuslaki (30.12.2014/1325) kieltää syrjinnän iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

12. Tunnetko yhdenvertaisuuslain?

- Tunnen hyvin lain sisällön
- Tunnen lain sisällön jossain määrin
- Olen kuullut siitä, mutta en tunne sen sisältöä
- Se on minulle täysin vieras

Edellä mainittujen lakien mukaan kaikissa oppilaitoksissa ja säännöllisesti vähintään 30 henkeä työllistävässä organisaatioissa pitää olla tasa-arvo- sekä yhdenvertaisuussuunnitelmat, joista käy ilmi toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

13. Tunnetko työpaikkasi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat?

	Tunnen hyvin	Olen kuullut, mutta en tunne sisältöä	Suunnitelma on minulle täysin vieras	Suunnitelmaa ei ole	En osaa sanoa
Toiminnallinen tasa-arvo- ja	☐	☐	☐	☐	☐

	Tunnen hyvin	Olen kuullut, mutta en tunne sisältöä	Suunnitelma on minulle täysin vieras	Suunnitelmaa ei ole	En osaa sanoa
yhdenvertaisuussuunnitelma (koskee opiskelijoita ja ohjattavia)					
Henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma (koskee henkilöstöä)	☐	☐	☐	☐	☐

14. Kerro tähän muutama esimerkki siitä, miten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmia toteutetaan käytännössä työyhteisössäsi.

Voit kertoa opiskelijoita, ohjattavia tai henkilökuntaa koskevista käytännöistä. Mitä hyviä käytäntöjä työyhteisöllänne on? Mitkä tekijät tukevat suunnitelmien toteutumista käytännössä ja missä olisi parannettavaa?

Voit myös kertoa, jos tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien sisältöjä ei toteuteta käytännössä työyhteisössäsi. Mikä estää suunnitelmien toteuttamisen?

15. Missä seuraavissa työpaikkasi käytännöissä käsittelette konkreettisesti tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä asioita tai edistätte niiden toteutumista?

Vastaa niiden osalta, jotka koskevat omaa työpaikkaasi.

- HOPS/HOKS
- TET-jaksojen ohjaus
- Kotoutumissuunnitelma
- Opetuksen tai ohjauksen toteuttaminen
- Jatko-opintoihin ohjaus
- Työelämään ohjaus
- Uraohjaus
- Urasuunnitelman tekeminen
- Oppilas- tai opiskelijahuollossa

- Opetus- ja ohjausmateriaali
- Organisaation markkinointimateriaali
- Muu, mikä?
- Konkreettisia käytäntöjä ei ole
- En tiedä

16. Voit halutessasi tarkentaa yllä olevaa vastaustasi.

Millaisia käytäntöjä haluaisit suositella? Minkä käytäntöjen toivoisit muuttuvan?

17. Onko työpaikallasi ohjeita tai toimintamalleja tilanteisiin, joissa havaitaan opiskelijoihin/ohjattaviin kohdistuvaa kiusaamista, häirintää tai syrjintää?

- Kyllä
- Kyllä, mutta vain osaan tilanteista
- Ei
- En osaa sanoa

18. Voit halutessasi tarkentaa yllä olevaa vastaustasi.

Osio 3

Seuraavaksi pyydämme sinua arvioimaan valmiuttasi käsitellä tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä tilanteita ja teemoja työssäsi. Kartoitamme tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvien käsitteiden tuntemusta sekä valmiutta ottaa puheeksi erilaisia yksilöön tai yhteiskuntaan liittyviä teemoja. Haluamme myös kuulla, millaista tukea kaipaisit

teemojen käsittelyyn.

19. Kuinka hyvin tunnet seuraavat tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvät käsitteet?

	Tunnen käsitteen hyvin	Olen kuullut, mutta en oikeastaan tiedä sen sisältöä	Käsite on minulle vieras
Sukupuolen mukainen segregatio	☐	☐	☐
Sukupuolistereotypiat	☐	☐	☐
Seksuaalinen suuntautuneisuus	☐	☐	☐
Saavutettavuus	☐	☐	☐
Sukupuolietoisuus/-sensiivisyys	☐	☐	☐
Kieli- ja kulttuurietoisuus	☐	☐	☐
Kulttuurinen moninaisuus	☐	☐	☐
Rodullistaminen	☐	☐	☐
Perheiden moninaisuus	☐	☐	☐
Sukupuoleen perustuva syrjintä	☐	☐	☐
Moniperusteinen syrjintä	☐	☐	☐
Intersektionaalisuus	☐	☐	☐

20. Millaiset valmiudet sinulla on puhua opiskelijoiden tai ohjattavien kanssa seuraavista aiheista?

	Hyvät	Kohtalaiset	Puutteelliset	En pidä tärkeänä	En osaa sanoa
SUKUPUOLI, esimerkiksi työttömyys/pojittelu, sukupuolistereotypiat, sukupuolen moninaisuus.	☐	☐	☐	☐	☐
SEKSUAALINEN SUUNTAUTUMINEN, esimerkiksi seksuaalivähemmistöt, sateenkaariperheet, heteronormatiivisuus.	☐	☐	☐	☐	☐
IKÄ JA ELÄMÄNVAIHE.	☐	☐	☐	☐	☐
ETNISYYS, esimerkiksi kansalaisuus, rasismi, rodullistaminen.	☐	☐	☐	☐	☐
VAMMAISUUS.	☐	☐	☐	☐	☐

	Hyvät	Kohtalaiset	Puutteelliset	En pidä tärkeänä	En osaa sanoa
HYVINVOINTI JA TERVEYS, esimerkiksi mielenterveys, osallisuus.	☐	☐	☐	☐	☐
USKONTO, esimerkiksi elämänkatsomus, vakaumus.	☐	☐	☐	☐	☐
SOSIOEKONOMINEN ASEMA, esimerkiksi toimeentulo, työttömyys, eriarvoisuus, luokkatausta.	☐	☐	☐	☐	☐
ALUEELLINEN ERIARVOISUUS, esimerkiksi rajalliset koulutuslavalinnat.	☐	☐	☐	☐	☐
TYÖELÄMÄN TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUS, esimerkiksi lasikatto-ilmiö, palkkatasa-arvo.	☐	☐	☐	☐	☐
SOSIAALISET SUHTEET, esimerkiksi perheen ja ystävien vaikutus alavalintaan.	☐	☐	☐	☐	☐
KOULUTUS- JA URAVALINTOJEN ERIYTYMINEN esimerkiksi sukupuolen, etnisyyden tai sosioekonomisen aseman mukaan.	☐	☐	☐	☐	☐

21. Minkälaista tukea tai välineitä toivoisit näiden aiheiden käsittelyyn?

- Koulutustilaisuuksia
- Avoimia verkkokursseja
- Koottua tasa-arvotietoa esimerkiksi verkkosivulla
- Avointa opetus-/opiskelumateriaalia verkossa
- Opiskelijoille suunnattua opaskirjaa
- Aiheita käsitteleviä videoita
- Aiheita käsitteleviä podcasteja
- Jotain muuta, mitä?
- En tarvitse tukea tai välineitä

22. Millaisia tasa-arvoon tai yhdenvertaisuuteen liittyviä oppaita, materiaaleja, sivustoja tai työkaluja olet käyttänyt?

Mitä tai millaisia materiaaleja voisit suositella muille ja miksi? Entä mitä tai millaisia materiaaleja olet kokeillut, mutta jättänyt sittemmin käytöstä?

Ohjauksen kehittämiseksi ja tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden lisäämiseksi on tuotettu erilaisia oppaita, menetelmiä ja työkaluja. Työkaluja, menetelmiä ja oppaita on listattu Potentiaali-hankkeen verkkosivulla möhempää tutustumista varten. Sinut johdatetaan sivustolle kyselyn jälkeen.

23. Mitkä kyselyssä esiin tulleet tai muut vastaavat aiheet koet ajankohtaisiksi omassa työssäsi?

24. Tuleeko sinulle mieleen jotain muuta kyselyn teemoihin liittyen, josta haluaisit mainita?

25. Annatko suostumuksesi anonymisoidun aineiston luovuttamiseen Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon sekä muille tutkijoille? *

Aineistosta poistetaan tai ryhmitellään sellaiset tunnistetiedot, joiden perusteella yksittäinen vastaaja olisi helposti tunnistettavissa. Anonymisoinnin tarkastaa Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto.

- Kyllä, annan luvan.
- En, tietojani saa käyttää vain tässä tutkimuksessa.

Kiitos arvokkaista vastauksistasi!

Tack för dina värdefulla svar!

1. Haluatko osallistua haastatteluun, jossa voit kertoa syvemmin näkemyksiäsi sukupuoli- ja kulttuuritietoisesta sekä tasa-arvoisesta ja yhdenvertaisesta opetuksesta ja ohjauksesta? Yhteystietojasi ei voida yhdistää vastauksiisi. Yhteystietojasi ei luovuteta Potentiaali-hankkeen ulkopuolelle.

Vill du delta i en intervju där du kan berätta mer ingående om dina synpunkter på undervisning och handledning som är såväl köns- och kulturmedveten som jämställd och jämlik? Dina kontaktuppgifter kan inte förknippas med dina svar. Dina kontaktuppgifter lämnas inte ut till parter utanför projektet Potential.

Etunimi / Förnamn

Sukunimi / Efternamn

Puhelin / Telefonnummer

Sähköposti / E-postadress

Paikkakunta / Ort

2. Millä kielellä voit osallistua haastatteluun?

På vilket språk kan du delta i intervjun?

- Voin osallistua haastatteluun suomeksi.
- Jag kan delta i en intervju på svenska.

Selvityksen tarkemman tietosuojaselosteen ja aineistonhallintasuunnitelman voit lukea täältä: [linkki tietosuojaselosteeseen](#).

Du kan läsa en noggrannare dataskyddsbeskrivning och en materialhanteringsplan för undersökningen här: [länk till dataskyddsbeskrivningen](#).